

Project

Oplossen huiselijk geweld door zelf aanzet te zijn

**Eigen Kracht binnen Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld
Kop van Noord-Holland**

1 december 2006 t/m december 2008

Eerste tussentijdse rapportage

1 december 2006 t/m 31 januari 2008

Januari 2008

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Van start**
 - 2.1. Regiomanager Eigen Kracht**
 - 2.2. Eigen Kracht-coördinatoren**
 - 2.3. Eigen Kracht in Noord-Holland**
- 3. Aan zet**
 - 3.1. Publiciteit**
 - 3.2. Trainingen voor professionals**
 - 3.3. Voorlichting binnen de instellingen**
 - 3.4. Eigen Kracht-conferenties**
 - 3.5. Onderzoek**
- 4. Planning en financiën**

Bijlage 1: Flyer Eigen Kracht

Bijlage 2: Screenshop website

Bijlage 3: Persberichten

Bijlage 4: Stopper voorlichting burgers

Bijlage 5: Uitnodiging training professionals

Bijlage 6: Onderzoeksopzet

1. Inleiding

De Provincie heeft 7 december 2006 aan het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland een subsidie verleend van € 195.000,- voor het houden van Eigen Kracht-conferenties. Eigen Kracht is een succesvolle manier van werken bij moeilijkheden binnen de familie. De familie krijgt de kans om op eigen kracht oplossingen te vinden voor de problemen. Deze werkwijze wordt nog nauwelijks toegepast bij situaties van huiselijk geweld. Het Steunpunt is nu in staat de komende twee jaar Eigen Kracht-conferenties te gaan organiseren. Vijf en twintig families in de Kop kunnen dan zelf aan zet zijn bij het stoppen van huiselijk geweld. De nieuwe aanpak om huiselijk geweld een halt toe te roepen richt zich op partnergeweld en ouderenmishandeling. Jeugdzorg wordt vooralsnog niet opgepakt. De uitvoering van het project geschiedt in nauwe samenwerking met de landelijke stichting Eigen Kracht *Centrale*.

De ervaring leert dat het essentieel is voor een dergelijk project om de professionals voor te lichten en te trainen op hun rolverandering bij Eigen Kracht-conferenties. Zij krijgen een andere rol en zijn tegelijkertijd de belangrijkste aanmelders voor conferenties. In 2007 is aan deze voorlichting en training veel aandacht besteed en dit heeft zijn vruchten af geworpen.

In de periode december 2006 tot en met januari 2008 zijn er acht aanvragen voor een Eigen Kracht-conferentie gedaan. Vier van deze acht zijn inmiddels afgesloten met een plan voor een familienetwerk.

Nadat de trainingen en voorlichtingen waren afgerond, kwamen er in korte tijd acht aanmeldingen voor conferenties. De verwachting is dan ook dat het project de 25 conferenties in 2008 zal halen. Het tijdverlies opgelopen bij de aanstelling van de regiomanager zou mogelijk kunnen leiden tot een aanvraag tot verlenging van het project voor een periode van een half jaar. Dit zal tijdig worden aangegeven.

2. Van start

2.1. Regiomanager Eigen Kracht

Op 1 december 2006 is het project van start gegaan met het werven van een regiomanager.

De per 1 maart 2007 aangestelde regiomanager in de persoon van Hans Zijm was goed bekend met de principes van Eigen Kracht en was opgeleid tot Echt Recht-coördinator. Al snel bleek dat deze persoon niet de juiste man op de juiste plaats was. In juni is de overeenkomst verbroken, In de periode van de tweede wervingsronde heeft de projectleider van het Steunpunt Huiselijk Geweld, Marja de Kinderen, het project begeleid.

Op 15 augustus 2007 is José Welten begonnen als de nieuwe regiomanager. Van huis uit is zij adviseur, trainer en coach en had al ruime ervaring met Eigen Kracht; in de periode 2002-2007 was zij Eigen Kracht-coördinator in de regio Amsterdam en organiseerde daar 16 conferenties. Zij heeft daardoor van dichtbij ervaren dat je kunt vertrouwen op de eigen kracht en mogelijkheden van families en hun netwerk. Het is haar gebleken dat het resultaat van de Eigen Kracht-conferenties beter is bij een goede afstemming binnen de keten van de betrokken familie én binnen die van de hulpverlening. Ook de samenwerking tussen de beide ketens is van groot belang. Vol enthousiasme is zij van start gegaan.

2.2. Eigen Kracht-coördinatoren

Er zijn van januari tot en met november 2007 zeven Eigen Kracht-coördinatoren opgeleid voor de Kop van Noord-Holland. Zij hebben de driedaagse opleiding gevolgd van de Eigen Krachtcentrale en zijn of worden ingezet om de Eigen Kracht-conferenties te organiseren.

Het kan voorkomen dat families om een coördinator met een culturele achtergrond vragen die niet in het coördinatorenbestand van de Kop van Noord-Holland voorkomt. In dat geval kan de regiomanager, in overleg met collega regiomanagers van de Eigen Kracht-centrale, een coördinator uit een andere regio inzetten. Zo is de allereerste conferentie in de regio gecoördineerd door een Afghaanse coördinator uit de regio Overijssel.

De coördinatoren komen eenmaal per twee maanden bijeen om de ervaringen uit te wisselen en worden door de regiomanager op de hoogte gehouden van het laatste nieuws. Aan deze regiobijeenkomsten nemen ook een coördinator uit de regio Amsterdam en een uit de regio Brabant deel. Zij zijn woonachtig zijn in de buurt van de Kop van Noord-Holland en hebben aangegeven zich ook beschikbaar te stellen voor het coördineren van conferenties in de Kop.

De regiomanager coacht de coördinatoren ook bij de uitvoering van de conferenties.

2.3. Eigen Kracht in Noord-Holland

In Noord-Holland bestaat een initiatief groep met als doel Eigen Kracht-conferenties in Noord-Holland te realiseren. Het Steunpunt Huiselijk Geweld participeert in dit Platform dat werkt onder het motto 'Bouwen aan Eigen Kracht in Noord-Holland'.

Regelmatig verschijnt de Nieuwsbrief 'Bouwen aan Eigen Kracht in Noord-Holland'. Het verspreiden van het gedachtegoed van Eigen Kracht in de provincie is de inzet. De nieuwsbrief bevat veel informatie over lopende projecten en aandacht voor nieuwe ideeën.

Op 28 november 2007 organiseerden dit Platform en de Stichting Eigen Kracht Centrale, in overleg en met medewerking van de Provincie Noord Holland een Invitational Conference voor bestuurders van Provincie, Gemeentes en Jeugdzorginstellingen in Noord Holland. De bijeenkomst vond plaats bij Parlan (jeugdzorg) in Alkmaar. Het motto van deze bijeenkomst was: 'Zeggenschap voor jong en oud'. De deelnemers zijn geïnformeerd en geïnspireerd over de wijze waarop men samen met de Provincie en de WMO, Eigen Kracht kan aanwenden om de zeggenschap van burgers met behulp van het model van de Eigen Kracht-conferentie vorm te geven. Ook de uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg kan hierbij een belangrijke rol spelen. Speciale aandacht is besteed aan de bredere toepassingsmogelijkheden van de Eigen Kracht-conferentie voor jeugdigen, maar ook voor burgers van alle leeftijden. Toepassingsmogelijkheden die op een optimale wijze inhoud kunnen geven aan de doelstellingen van de WMO en de Wet op de Jeugdzorg.

Dhr M. Doolan uit Nieuw-Zeeland hield een inleiding. Hij is adjunct senior fellow aan de School of Social Work and Human Services van de Universiteit van Canterbury, Christchurch, Nieuw Zeeland en heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van Eigen Kracht in Engeland, Wales, Schotland, Ierland en Nederland. De heer Doolan liet zijn licht schijnen over de essentie en betekenis van het model Eigen Kracht voor de zeggenschap van burgers. Hij ging in op de mogelijkheden, effecten en kracht van de Eigen Kracht-conferentie. Na de inleiding van de heer Doolan gaf Mevr. S. Baggerman, (gedeputeerde voor Zorg, Welzijn, Cultuur, Sport, Onderwijs en Arbeidsmarktbeleid) een inleiding over Eigen Kracht in relatie tot de WMO en het gemeentelijk beleid, en in relatie tot de Wet op de Jeugdzorg en de uitvoering van de jeugdzorg in Noord Holland.

Regiomanager José Welten vertelde vervolgens over het Project Eigen Kracht bij Huiselijk Geweld van het Steunpunt Kop van Noord-Holland.

Na afloop van de ronde tafelgesprekken liet mevrouw Baggerman van de provincie weten dat er € 100.000 beschikbaar gesteld is voor Eigen Kracht-conferenties in de jeugdzorg in Noord-Holland. Parlan is hierin de trekker.

3. Aan zet

3.1. Publiciteit

Bij de start van het project is een persbericht verzonden om het project bekendheid te geven (bijlage 3, 20 december 2006). Diverse regionale bladen hebben de tekst overgenomen.

Begin 2007 is begonnen met het maken een flyer over Eigen Kracht, het invoegen van informatie over Eigen Kracht op de website van het Steunpunt, het schrijven van persberichten toegespitst op de publieksbijeenkomsten en een advertentie voor deze bijeenkomsten.

In september 2007 was de flyer over huiselijk geweld en Eigen Kracht gereed. Deze is bedoeld om kort en in eenvoudig Nederlands uitleg te geven over Eigen Kracht aan burgers en hulpverleners in de regio. De flyer is gemaakt in een oplage van 5000 ex. De flyer is te vinden in bijlage 1.

De website van het Steunpunt www.huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl bevat informatie voor slachtoffers, daders, mensen uit hun omgeving en andere geïnteresseerden over huiselijk geweld. De informatie op de site is uitgebreid met die over Eigen Kracht. Men kan er o.a. lezen wat een Eigen Kracht-conferentie inhoudt en hoe men zich hiervoor kan aanmelden. De regiomanager van het project is via een mailadres dat aan de website is gekoppeld rechtstreeks te benaderen voor vragen en voor het aanmelden voor een conferentie.

In het najaar zijn twee persberichten en stoppers (bijlage 3 en 4, 22 oktober en 5 november 2007) verzonden aan de plaatselijke media. Op deze wijze zijn burgers geïnformeerd over Eigen Kracht en uitgenodigd om een informatieve bijeenkomst over het Steunpunt en Eigen Kracht bij te wonen. De bijeenkomsten waren gepland op 30 oktober bij de GGD in Schagen en op 12 november bij de GGD in het gemeentehuis in Den Helder .

Aan de oproep voor de voorlichtingsbijeenkomst op 30 oktober in Schagen heeft geen een burger gehoor gegeven. Tijdens de voorlichtingsbijeenkomst op 12 november in Den Helder waren twee burgers aanwezig en één professional van Pro-For die zich inzet voor tienermoeders. De professional nodigde de regiomanager uit om tijdens een speciale dag voor Tienermoeders "*dag van de jonge moeders*" te komen vertellen hoe de jonge vrouwen en hun familie/netwerk door het model Eigen Kracht zeggenschap kunnen houden over hun leven. Ook wilde deze professional onderzoeken hoe gezamenlijk (jonge) mannen uit het Caribische gebied bereikt kunnen gaan worden.

Radio Noord-Holland zag in de ontvangen persberichten aanleiding contact op te nemen met de regiomanager om aandacht te besteden aan de mogelijkheden voor burgers binnen dit project. Op 31 oktober heeft een interview plaatsgevonden met de regiomanager. Zij heeft een toelichting gegeven op het project, de kern van Eigen Kracht uitgelegd en ze heeft burgers opgeroepen om op 12 november het praatje in het gemeentehuis in Den Helder bij te komen wonen. Het blijkt dat publiciteit in meerdere media betere resultaten oplevert.

Het project is ook in de verschillende nieuwsbrieven van het Steunpunt aan de orde geweest en kwam zo onder de aandacht van de samenwerkingspartners (december 2006, april 2007, juni 2007 en oktober 2007). Via de nieuwsbrief is het project geïntroduceerd, zijn de regiomanager en Eigen Kracht-coördinatoren geworven en wordt een ieder op de hoogte gehouden van het project.

3.2. Trainingen voor professionals

Om Eigen Kracht-conferenties bij de professionals in de regio onder de aandacht te brengen en om die professionals de mogelijkheid tot aanmelder van conferenties te leren kennen is er een drietal trainingen georganiseerd. De uitnodiging met het doel van deze training is te vinden in bijlage 5.

Op 6 en 13 maart 2007 vond voor professionals in de Kop van Noord-Holland de eerste training plaats over de mogelijkheden van Eigen Kracht bij huiselijk geweld en de aanmelding en rolverandering van de professional. De tweede training was op donderdag 13 en 20 september 2007. De derde training op 29 januari en 12 februari 2008.

De belangstelling voor de trainingen was groot en de trainingen waren een succes.

Het aantal deelnemers en de organisaties waaruit ze afkomstig waren geeft het volgende beeld te zien:

Training	Aantal deelnemers	Organisaties
6 + 13 maart 2007	16	Blijf (3) WMD (3) SOS/THD (2) Slachtofferhulp (1) Amstelduin (3) GGD/OOGZ (1) BJZ (3)
13 + 20 september 2007	19	Blijf (4) Politie (9) MOA (2) Reclassering (1) Slachtofferhulp (3)
29 januari en 12 februari 2008	16	Politie (1) Slachtofferhulp (11) Reclassering (1) COA (2) PRIMO (1)
3	51	

3.3. Voorlichting binnen de instellingen

Naast de trainingen gericht op hulpverleners is er veel voorlichting en training op maat gegeven aan professionals en andere beroepskrachten van instellingen in de regio, zoals aan onderwijzers en de politie.

Zo gaven de voorlichters die de voorlichtingen hielden over ouderenmishandeling in het kort ook de Eigen Kracht werkwijze weer en deelden flyers uit. Als vervolg op de voorlichting over ouderenmishandeling organiseerde het Steunpunt ook een afzonderlijke voorlichting over Eigen Kracht bij ouderenmishandeling. Hier zijn vier werkers uit de ouderenzorg naar toe gekomen. Eenzelfde werkwijze is gevolgd bij de voorlichtingen en trainingen rond de implementatie van de meldcode kinderopvang. De trainer gaf informatie over Eigen Kracht en deelde de flyer uit. Binnen de verschillende organisaties in de regio is in een overleg, teamvergadering of anderszins uitleg gegeven over de werkwijze van Eigen Kracht en hoe hiervan gebruik te maken. Tevens leerden de deelnemers zo regiomanager José Welten kennen, wat de totstandkoming van contact en voorleggen van casuïstiek vergemakkelijkte.

Hieronder volgt een overzicht van de gegeven voorlichtingen en trainingen op maat:

Waar?	Aantal	Wie?
voorlichting ouderenmishandeling	80	werkers in de ouderenzorg
training kindermishandeling	13	buurnetwerken w.o. jeugdarts, leerplichtambtenaar, intern begeleiders van scholen, wijkagenten en een gezinscoach.
platform hulpverlening Steunpunt	8	Thuiszorg, Reclassering, WMD, GGD, Blijf
regiegroep Steunpunt	6	Blijf, WMD, politie, GGD, gemeente Den Helder, AMK
overleg aanpak incidenten politie	6	politie, AMK, Blijf, projectleider Steunpunt
voorlichting Marine	8	bedrijfsmaatschappelijk werk Marine
voorlichting Reclassering	9	rapporteurs daders aan officier van justitie, toezichthouders strafperiode daders
teamoverleg WMD	12	maatschappelijk werkers
voorlichting Eigen Kracht in de ouderenzorg	4	ouderenwerkers thuiszorg en GGZ
voorlichting Eigen Kracht in de kinderopvang	ongeveer 100	werkers in de kinderopvang
teamoverleg MEE	15	consulenten MEE
burgervoorlichting	3	2 burgers en 1 professional van PRO-FOR
teamoverleg Omring	18	gespecialiseerde thuiszorg
voorlichting WMO loket medewerkers	3	WMO zorgconsulenten Den Helder
teamoverleg politie	12	politie Den Helder
lunchbijeenkomst GGZ Schagen	8	teamleden GGZ
lunchbijeenkomst GGD	20	jeugdartsen en –verpleegkundigen, MOA
stand landelijk congres huiselijk geweld	Ongeveer 100	betrokkenen Steunpunten HG
Invitational conference EK NH	Ongeveer 30	Beleidsmakers, bestuurders en betrokkenen jeugdzorg NH
lunchbijeenkomst GGZ Den Helder	10	Teamleden GGZ
lunchbijeenkomst GGD	7	Jeugdverpleegkundigen en artsen FGE en SMGZ
training eigen Kracht Omring	9	gespecialiseerde thuiszorg
training eigen Kracht Omring	7	gespecialiseerde thuiszorg
training Avalon	14	vrouwen internationaal centrum
voorlichting WMO loket medewerkers	16	WMO zorgconsulenten regiogemeenten
25 voorlichtingen trainingen	518 mensen	

3.4. Eigen Kracht-conferenties

In 2007 en de eerste maand van 2008 vonden de eerste vier Eigen Kracht-conferenties plaats. De vier gehouden conferenties hebben alle vier een plan opgeleverd met concrete afspraken. Eind december waren er in totaal acht conferenties aangevraagd.

De mogelijkheid dat de regiomanager een coördinator uit een andere regio kan inzetten, als in de eigen regio een coördinator uit een bepaalde cultuur niet beschikbaar is, heeft zijn nut bewezen. Zo is

de allereerste conferentie in de regio gecoördineerd door een Afghaanse coördinator uit de regio Overijssel.

Twee aanvragen voor conferenties zijn tijdens de voorbereidende fase afgesloten. Dit worden zogenaamde fase 1 conferenties genoemd. Bij één van de twee aanvragen waarbij het niet tot een conferentie kwam, was de reden dat de coördinator niet verder kwam met de voorbereiding. Het bleek niet mogelijk om telefonisch, schriftelijk, per mail dan wel persoonlijk in contact te komen met één van de hoofdbetrokkenen.

De andere aanvraag die in fase 1 gestopt is, is beëindigd omdat de hoofdbetrokkene tijdens de voorbereidende fase, samen met haar netwerk en mede als gevolg van het contact met de coördinator, besluiten genomen heeft en oplossingen gevonden heeft die voorlopig een eind hebben gemaakt aan de onveilige situatie.

Er zijn nog twee Eigen Kracht-conferenties van de aanmeldingen t/m 1 februari in voorbereiding.

De aanmeldingen zijn gekomen via Blijf (1), WMD (2), GGZ (1), AZC/MOA (1), MEE (1), BJZ buiten de regio (1) en burger zelf (1).

Van de acht aanvragen betreffen het:

- drie keer relationeel partner geweld (WMD 1x, Blijf 1x, MEE 1x)
- twee keer relationeel geweld anders dan partner geweld (GGZ 1x en een burger in de regio 1x)
- een keer eergerelateerd geweld (BJZ buiten de regio 1x)
- een keer oudermishandeling (WMD 1x)
- een keer verbaal en dreiging ander geweld binnen gezin(AZC/MOA 1x).

De eerste ervaringen zijn dat Eigen Kracht-conferenties goed kunnen worden ingezet bij huiselijk geweld. Zelfs in het geval van eergerelateerd geweld is de Eigen Kracht-conferentie goed verlopen en heeft een plan van de familie opgeleverd.

3.5. Onderzoek

In januari 2007 is in overleg met onderzoeksbureau WESP jeugdzorg een onderzoeksopzet geschreven. Het uitgebreide onderzoek naar de conferenties wordt in 2007 en 2008 gehouden. Het onderzoek wordt afgerond in 2009.

De keuze is gemaakt het onderzoek te richten op twee hoofdzaken: de Eigen Kracht-conferentie zelf en de follow-up drie maanden na de Eigen Kracht-conferentie

De gegevens van de - naar schatting 25 – Eigen Kracht-conferenties worden verzameld en onderzocht. Het gaat dan om het verwijsgedrag, de gang van zaken tijdens de conferentie, het resultaat van de conferentie, de tevredenheid van aanmelders en deelnemers en de door familie en netwerk in het familieplan beschreven behoefte aan hulp/steun van organisaties.

Het onderzoek vindt plaats door middel van analyse van schriftelijke bronnen, te weten:

- een registratieformulier dat ingevuld wordt door de Eigen Kracht-coördinator;
- een tevredenheidsenquête voor aanmelders;
- een tevredenheidsenquête voor deelnemers uit familie en netwerk;
- het schriftelijk vastgelegde plan van de familie en netwerk dat het resultaat is van de Eigen Kracht-conferentie.

Het tweede deel van het onderzoek betreft de zaken waarbij het daadwerkelijk tot een Eigen Kracht-conferentie is gekomen. Na drie maanden wordt contact opgenomen met twee mensen die bij de Eigen Kracht-conferentie aanwezig waren.

Doel van dit gesprek is:

- na te gaan of het geweld gestopt is;
- wat de effecten van de Eigen Kracht-conferentie zijn;
- in hoeverre het plan is uitgevoerd

De uitgebreide onderzoeksopzet is te vinden in bijlage 6.

De planning is als volgt:

- de voorbereidingen vinden plaats in het voorjaar 2007
- de dataverzameling Eigen Kracht-conferenties september 2007 - december 2008
- de dataverzameling Follow-up na 3 maanden december 2008 - maart 2009
- de analyse Eigen Kracht-conferenties februari - maart 2009
- de analyse Follow-up na 3 maanden april 2009

De rapportage zal in het voorjaar van 2009 gereed zijn.

5. Planning en financiën

Het project loopt volgens planning.

Door de personele wijziging van de regiomanager Eigen Kracht is er bij de start van het project enige vertraging geweest. Door het voortvarend oppakken van het project door de nieuwe regiomanager is dit inmiddels ingehaald. Het project verwacht de 25 Eigen Kracht-conferenties in 2008 te halen, wellicht met enige uitloop naar 2009. Mocht dit het geval zijn dan zal dit tijdig worden aangegeven en verlenging aangevraagd.

Er zijn geen wijzigingen in de begroting te verwachten. De besteding loopt conform de opgestelde begroting.

Bijlage 1: Flyer Eigen Kracht

EIGEN KRACHT

Samen werken aan een oplossing

Eigen Kracht is een nieuwe aanpak waarbij slachtoffer, dader, familie en vrienden samen aan de slag gaan. Samen met een coördinator.

Huiselijk geweld nu is het gewoeg

En nu?

- Hoe vaak moet je tegen elkaar vechten?
- Hoe vaak moet je tegen elkaar vechten?
- Hoe vaak moet je tegen elkaar vechten?

www.huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland

Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland
 Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland

Hoe werkt EIGEN KRACHT?

Wu is het gewoeg?
 Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland. Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland. Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland.

Gepraak met de coördinator
 De coördinator helpt bij de voorbereiding op het gesprek. Het gesprek gaat over de situatie, de problemen en de mogelijkheden. Het gesprek gaat over de situatie, de problemen en de mogelijkheden.

Coördinator organiseert een afspreekpunt
 De coördinator helpt bij de voorbereiding op het gesprek. Het gesprek gaat over de situatie, de problemen en de mogelijkheden.

De afspreekpunt (conferentie)
 De coördinator helpt bij de voorbereiding op het gesprek. Het gesprek gaat over de situatie, de problemen en de mogelijkheden.

De afspreekpunt (conferentie)
 De coördinator helpt bij de voorbereiding op het gesprek. Het gesprek gaat over de situatie, de problemen en de mogelijkheden.

De afspreekpunt (conferentie)
 De coördinator helpt bij de voorbereiding op het gesprek. Het gesprek gaat over de situatie, de problemen en de mogelijkheden.

EIGEN KRACHT

Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland

Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland
 Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland

Bijlage 2: Screenshot website

Bijlage 3: persberichten

PERSBERICHT

Postbus 286
1740 AG Schagen

Datum: 20 december 2006
Meer informatie: Marja de Kinderen, projectleider Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland Telefoon 020 6630103

Families zelf aan zet bij stoppen van huiselijk geweld

De Provincie heeft aan het Advies –en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland een subsidie verleend van € 195.000,- voor Eigen Kracht conferenties. Eigen Kracht is een succesvolle manier van werken bij moeilijkheden binnen de familie. De familie krijgt de kans om op eigen kracht oplossingen te vinden voor de problemen. Deze werkwijze wordt nog nauwelijks toegepast bij situaties van huiselijk geweld. Het Steunpunt is nu in staat de komende twee jaar Eigen Kracht-conferenties te gaan organiseren. Minstens vijf en twintig families in de Kop zijn dan zelf aan zet zijn bij het stoppen van huiselijk geweld.

Geweld in de privé-sfeer is de meest omvangrijke en gecompliceerde geweldsvorm in de samenleving. Stoppen lukt alleen als alle betrokken instanties de krachten bundelen bij de aanpak ervan. In februari 2006 is in de Kop van Noord-Holland een Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld van start gegaan. Het Steunpunt in de Kop is opgezet door veertien instellingen. Het idee van Eigen Kracht-conferenties wordt breed gedragen binnen deze organisaties. De subsidie van de Provincie en de inzet van de instellingen zorgen ervoor dat de succesvolle werkwijze ook voor situaties van huiselijk geweld beschikbaar komt.

Succesvol

Eigen Kracht is een werkwijze waarbij de familie zelf de regie voert bij het oplossen van problemen binnen de familie. In een bijeenkomst maakt de familie samen met vrienden en sociaal netwerk een plan van aanpak op basis van de eigen mogelijkheden en waar nodig hulp van buitenaf. Uit onderzoek is gebleken dat familieleden en hulpverleners tevreden zijn over de Eigen Kracht conferenties. Hulpverlening heeft meer resultaat als familie en vrienden bij oplossingen worden betrokken. Deze effectieve manier van werken is ook aanzienlijk goedkoper dan de traditionele hulpverlening. Eigen familie en vrienden verlenen 80% van de benodigde hulp.

Oplossing in zicht

De nieuwe aanpak om huiselijk geweld een halt toe te roepen richt zich op partnergeweld en ouderenmishandeling. Omdat het een nieuw aanbod betreft is een gedegen voorbereiding op zijn plaats. Het project krijgt ook een uitgebreide evaluatie. Bij gebleken resultaten kan Eigen Kracht ingezet worden bij andere Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld. Voor meer slachtoffers en daders van huiselijk geweld komen in de nabije toekomst eigen oplossingen voor het geweld binnen handbereik.

Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland:
T 0900 2345566 24 uur per dag bereikbaar €0,10 p/m
E info@huiselijkgeweldkopvan Noordholland.nl
I www.huiselijkgeweldkopvan Noordholland.nl

Advies- en Steunpunt
Huiselijk Geweld
Kop van Noord-Holland

PERSBERICHT

Datum : 22 oktober 2007
Meer informatie : Marja de Kinderen, projectleider Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland
Telefoon 020 6630103
of
José Welten, regiomanager Eigen Kracht Steunpunt Kop van Noord-Holland
Telefoon 020 4190240

Slachtoffers en daders zelf aan zet bij nieuwe aanpak huiselijk geweld

Met elkaar werken aan een oplossing. Dat is het belangrijkste uitgangspunt van *Eigen Kracht*, de nieuwe aanpak van Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland. In oktober en november worden er twee informatiemiddagen georganiseerd voor de inwoners van de Kop waarop deze werkwijze uit de doeken wordt gedaan. Op 30 oktober bij de GGD in Schagen en op 12 november in Den Helder, beide middagen van 14.00 tot 16.00 uur. Iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld (slachtoffers, daders, maar ook degenen die er in hun omgeving mee geconfronteerd worden) is van harte welkom.

De mensen zijn vaak sterk genoeg om hun problemen zelf op te lossen

‘Een deel van de slachtoffers en daders van huiselijk geweld blijkt sterk genoeg om, met (wat) steun van familie en vrienden, de problemen zelf op te lossen. Op eigen kracht dus.’ Dit zegt José Welten, sinds 15 augustus de nieuwe regiomanager van *Eigen Kracht* in de Kop van Noord-Holland. Ervaring met deze nieuwe werkwijze deed José op als Eigen Kracht-coördinator in de regio Amsterdam. Daar organiseerde ze tussen 2002 en 2007 zestien bijeenkomsten waarop mensen met problemen van allerlei aard samen met bekenden die ze vertrouwen, een plan ontwikkelden om een einde te maken aan de situatie. In een aantal gevallen ging het om beëindiging van huiselijk geweld. Grote voordeel van deze werkwijze is dat de betrokkenen zelf de regie houden over hun leven. Een oplossing die in eigen kring wordt ontwikkeld en eventuele professionele hulp die daarbij door mensen zélf wordt gevraagd, werkt vaak veel beter dan een oplossing en hulp van instanties die wordt aangedragen door de hulpverlening. José Welten: ‘Tijdens de zestien bijeenkomsten die ik op deze wijze coördineerde, heb ik zelf ervaren dat mijn vertrouwen op de eigen kracht van families en netwerken terecht is. Omdat gebleken is dat deze vraaggerichte manier van problemen benaderen werkt, is het voor mij een uitdaging om mee te werken aan de invoering van *Eigen Kracht*-bijeenkomsten bij huiselijk geweld in de Kop van Noord-Holland.’ Voor meer info over de informatiebijeenkomsten eigenkracht@steunpunthuiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

Flyer en uitgebreide informatie

Om deze nieuwe aanpak onder de aandacht te brengen is er een flyer ontwikkeld met een duidelijke uitleg van *Eigen Kracht* en de drie stappen van zo'n bijeenkomst. Deze flyer kan telefonisch of per email worden aangevraagd via 0900 2345566 (24 uur per dag bereikbaar €0,10 per minuut) of per mail voorlichting@huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl. Meer uitgebreide informatie is te vinden op de website van het Steunpunt: www.steunpunthuiselijkgeweldkopvannoordholland.nl. Klik daar op de tekst: *Eigen Kracht*.

PERSBERICHT

Datum: 5 november 2007

Meer informatie: Marja de Kinderen, projectleider Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland
telefoon 020 6630103 of José Welten, regiomanager Eigen Kracht Steunpunt Kop van Noord-
Holland telefoon 020 4190240

Samen werken aan een oplossing bij huiselijk geweld

Met elkaar werken aan een oplossing. Dat is het belangrijkste uitgangspunt van *Eigen Kracht*. In november wordt voor de tweede maal een informatiemiddag georganiseerd voor de inwoners van de Kop waarop deze werkwijze wordt uitgelegd. Op 12 november van 14.00 tot 16.00 uur bij de GGD in het gemeentehuis aan de drs. F. Bijlweg 20 in Den Helder. Iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld (slachtoffers, daders, maar ook degenen die er in hun omgeving mee geconfronteerd worden) is van harte welkom.

De eerste stap en zelf werken aan een oplossing

Na de zoveelste uit de hand gelopen ruzie, besloten Miriam en Mark dat het zo niet langer kon. Ze zochten hulp. Het Steunpunt Huiselijk Geweld ging het gesprek aan en wees op de mogelijkheid van een Eigen Kracht bijeenkomst. Miriam en Mark zetten de eerste stappen in de goede richting. "Beseffen dat we een probleem hadden, dat was het moeilijkste."

"Op een gegeven moment kon ik er niet langer omheen," vertelt Miriam. "Dit was niet normaal. Toen ik met Mark praatte, erkende ook hij dat we een probleem hadden waar we zelf niet uitkwamen." Dat besef was heel belangrijk voor Mark en Miriam. Maar er moest nog een drempel overwonnen worden, voor ze daadwerkelijk hulp zochten. Miriam: "Ik ben gaan surfen op het internet, om te kijken welke hulp er was en om bevestiging te zoeken voor ons probleem. Ik kwam uit bij het Steunpunt Huiselijk Geweld." Miriam heeft vaak met de telefoon in haar handen gezeten maar vond het te moeilijk om te bellen. Uiteindelijk nam haar vriend het initiatief. Het telefoongesprek en de afspraak die volgde waren voor Miriam en Mark heel emotioneel. "Eigenlijk is het makkelijker om te doen alsof er niets aan de hand is," legt Miriam uit. "Er komen allerlei emoties los als jezelf confronteert met de minder leuke kanten in je relatie. Als je over je problemen praat, lijken ze echter. Gelukkig werden we meteen vriendelijk, behulpzaam en ondersteunend te woord gestaan. Dat was een opluchting en gaf ons de moed door te zetten." De medewerker van het steunpunt gaf ons het gevoel dat we open en eerlijk konden zijn en dat ze ons graag wilde helpen er samen uit te komen. Dat was heel belangrijk voor ons, want we houden zielsveel van elkaar. Het Steunpunt opperde de mogelijkheid om ons probleem aan te pakken door een Eigen Kracht bijeenkomst te houden met steun van familie en vrienden. Op eigen kracht dus. "Groot voordeel van deze werkwijze is dat we zelf de regie houden over ons leven." Het is een manier van werken waarbij in de eigen kring tot een oplossing wordt gekomen met eventuele professionele hulp die men daarbij zelf vraagt.

"Het is allemaal heel snel in gang gezet," vindt Miriam, "en dat is natuurlijk alleen maar prettig. We staan nog helemaal aan het begin van een lang traject en we zullen het ongetwijfeld nog moeilijk krijgen. Maar ik vertrouw erop dat we er samen, met familie en vrienden en de hulp die we krijgen, goed doorheen komen. Wij hebben allebei het idee dat we op de goede weg zijn en kijken positief naar de toekomst."

Meer informatie

Voor meer info over Eigen Kracht kom naar de informatiebijeenkomst op 12 november, bel het Steunpunt 0900 2345566 (24 uur per dag bereikbaar €0,10 per minuut) of mail naar eigenkracht@steunpunthuiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

De namen Miriam en Mark zijn gefingeerd.

Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland:

T 0900 2345566 24 uur per dag bereikbaar €0,10 p/m

E info@huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

I www.huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

<h2>EIGEN KRACHT</h2> <h3>Samen werken aan een oplossing</h3> <p>Heeft u te maken met huiselijk geweld? En denkt u dat u sterk genoeg bent om, samen met mensen uit uw eigen kring, een eind te maken aan deze situatie?</p> <p>Dan is EIGEN KRACHT iets voor u!</p> <p>Kom naar de informatiemiddag op dinsdag 30 oktober (14.00 - 16.00 uur) bij de GGD, Gethuisweg 1 te Schagen.</p> <p>Eigen Kracht is een nieuwe aanpak voor het oplossen van geweld binnen een relatie en geweld tegen ouderen. De informatiemiddag is bestemd voor slachtoffers, daders én voor mensen die te maken hebben met huiselijk geweld in hun omgeving.</p> <p>Meer weten over EIGEN KRACHT? Vraag onze flyer aan of surf naar www.huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl</p> <p>Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland</p> <p>De dienst is telefonisch (0900 234 55 66) en persoonlijk beschikbaar op werdagen vóór 17.00 uur.</p>	<h2>EIGEN KRACHT</h2> <h3>Samen werken aan een oplossing</h3> <p>Heeft u te maken met huiselijk geweld? En denkt u dat u sterk genoeg bent om, samen met mensen uit uw eigen kring, een eind te maken aan deze situatie?</p> <p>Dan is EIGEN KRACHT iets voor u!</p> <p>Kom naar de informatiemiddag op maandag 12 november (14.00 - 16.00 uur) bij de GGD, drs. F. Bijlweg 20 te Den Helder (in het gemeentehuis).</p> <p>Eigen Kracht is een nieuwe aanpak voor het oplossen van geweld binnen een relatie en geweld tegen ouderen. De informatiemiddag is bestemd voor slachtoffers, daders én voor mensen die te maken hebben met huiselijk geweld in hun omgeving.</p> <p>Meer weten over EIGEN KRACHT? Vraag onze flyer aan of surf naar www.huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl</p> <p>Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland</p> <p>Bel: 0900 234 55 66 (24 uur / dag, € 0,10 per minuut) Mail: eigenkracht@huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl Surf: www.huiselijkgeweldkopvan noordholland.nl</p>
---	---

i.s.m.

Training **Eigen Kracht** bij huiselijk geweld

Doen en laten van de professional

Een tweedaagse training op 29 januari en 12 februari 2008

Eigen Kracht is een werkwijze waarbij de familie zelf het heft in handen krijgt bij het maken van een plan om de problemen binnen die familie op te lossen. De ervaringen met deze manier van werken zijn ronduit gunstig te noemen. Toch wordt deze werkwijze nog nauwelijks toegepast bij situaties van huiselijk geweld. Het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland is in staat de komende twee jaar het **Eigen Kracht** model aan te bieden bij situaties van partnergeweld en ouderenmishandeling. Professionals die deze vormen van geweld in hun beroepspraktijk meemaken spelen een belangrijke rol bij het realiseren van Eigen Kracht-conferenties. Om kennis te maken met deze manier van werken wordt een tweedaagse cursus aangeboden.

Eigen Kracht werkt

In het **Eigen Kracht** model voert de familie zelf de regie bij het oplossen van de problemen. In een bijeenkomst of conferentie maakt de familie een plan van aanpak voor het oplossen van de problemen, hierbij ondersteund door familieleden, vrienden en het sociale netwerk. De eigen krachten zijn de basis, waar nodig aangevuld met steun van buitenaf. **Eigen Kracht** is een model om bij de situatie en de persoon passende besluiten te nemen. Uit onderzoek is gebleken dat familieleden en professionals tevreden zijn over de Eigen Kracht-conferenties. Meer en meer maken professionals gebruik van de mogelijkheid om **Eigen Kracht** als besluitvormingsmodel in te zetten bij (vastgelopen) situaties.

Ook bij huiselijk geweld

Geweld in de privé-sfeer is de meest omvangrijke en gecompliceerde geweldsvorm in de samenleving. Het idee om Eigen Kracht-conferenties in te zetten bij de aanpak van huiselijk geweld wordt onderschreven door de organisaties die samenwerken binnen het Steunpunt. Voor meer slachtoffers en daders van huiselijk geweld komen in de nabije toekomst eigen oplossingen binnen handbereik.

De training

Bij **Eigen Kracht** komt de zeggenschap en verantwoordelijkheid in handen te liggen van het familiesysteem van de cliënt. De rol van de professional begint als aanmelder van Eigen Kracht-conferenties. Soms geeft de professional tijdens de conferentie op verzoek van de familie informatie over de hulpverleningsmogelijkheden en/of na de conferentie de gevraagde hulp. Uitgangspunt van de training is, dat het niet gaat om aantasting of uitholling van rol en positie van de professional, maar om een herdefiniëring ervan. Het gebruik van Eigen Kracht-conferenties biedt bij uitstek mogelijkheden om vernieuwende concepten als vraaggericht werken en empowerment naar concreet handelen te vertalen.

De deelnemers

De training is bestemd voor professionals uit instellingen in de Kop van Noord-Holland die gebruik willen gaan maken van het **Eigen Kracht** model bij partnergeweld en ouderenmishandeling. De medewerkers van de samenwerkende instellingen binnen het Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland zijn de eerste doelgroep. Dit zijn o.a. medewerkers van Politie, Blijf van m'n Lijf, Maatschappelijk werk van WMD en Omring, GGD/OGGZ en JGZ, Corbis TKN /JGZ, BJZ/AMK en JHV, Slachtofferhulp, Reclassering, Brijder, gemeente loket WMO, GGZ, Triversum, Marine/MBD, Parlan, SOS THD.

Programma

De rode draad in de training is: wat verandert er in rol en positie van de professional bij het Eigen Kracht model. Deze vragen worden per fase en per werkproces bekeken.

Aan de orde komen:

- Wat is **Eigen Kracht** en in welke situaties kan een Eigen Kracht-conferentie worden ingezet.
- De rol van de professional als aanmelder van een conferentie: het formuleren van de vraag, werken met het aanmeldingsformulier, overleg met de Eigen Kracht-coördinator.
- De rol van de professional bij de uitvoering van een conferentie: als informatiebron, accepteren van plannen.
- De rol van de professional bij de uitvoering van het plan: leveren van de gevraagde hulp, de regie bij de familie laten, evalueren en afsluiten bij verschillende varianten.

Een mix van informatieoverdracht en werkvormen (video, rollenspelen, naspelen van een Eigen Kracht-conferentie, casuïstiek en een panel) zorgt ervoor dat na de training de professionals voldoende zijn toegerust om het Eigen Kracht model uit te voeren.

Cursusleiding

Trainers van Pro Education/ Hogeschool van Amsterdam en de Eigen Kracht *Centrale* te Zwolle.

Groepsgrootte: Maximaal 18 deelnemers

Duur: 2 maal een dag van 9.30uur – 16.30uur

Data: 29 januari en 12 februari 2008

Kosten: Er zijn geen kosten verbonden aan de training

Plaats: GGD Hollands Noorden, Grotewallerweg 1, Schagen, telefoon 0224 720620

Aanmelding: Tot 18 december 2007
Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld Kop van Noord-Holland
voorlichting@huiselijkgeweldkopvannoordholland.nl

Onderzoek Eigen Kracht-conferenties huiselijk geweld kop Noord-Holland

1. Inleiding

Gedurende de periode 2007-2008 wordt in de kop van Noord-Holland geëxperimenteerd met het gebruik van Eigen Kracht-conferenties in situaties van huiselijk geweld. Het streven is om in totaal 25 Eigen Kracht-conferenties in te zetten bij relationeel geweld en ouderenmishandeling. Het gebruik van Eigen Kracht-conferenties in situaties van relationeel geweld en ouderenmishandeling is niet alleen nieuw voor de kop van Noord-Holland. In Nederland is weliswaar enige ervaring opgedaan met Eigen Kracht-conferenties in situaties van relationeel geweld (Vrouwenopvang Amsterdam), maar niet eerder werden de conferenties ingezet voor ouderen (55+). Derhalve is er ook niet eerder onderzoek naar de inzet van Eigen Kracht in deze situaties gedaan. Om er meer over te weten te komen en de implementatie daarmee te ondersteunen is het van belang het project met onderzoek te begeleiden. WESP heeft in ruime mate ervaring met onderzoek naar Eigen Kracht-conferenties. Wij stellen voor het onderzoek te richten op twee hoofdzaken: de Eigen Kracht-conferentie zelf en de follow-up 3 maanden na de Eigen Kracht-conferentie.

2. Onderzoeksvragen en methode

Deel 1: De Eigen Kracht-conferenties

In de jaren 2006-2007 worden de gegevens van de - naar schatting 25 - Eigen Kracht-conferenties verzameld en onderzocht. Het gaat dan om het verwijsgedrag, de gang van zaken tijdens de conferentie, het resultaat van de conferentie, de tevredenheid van aanmelders en deelnemers en de door familie en netwerk in het plan beschreven behoefte aan hulp/steun van organisaties. Het onderzoek vindt plaats door middel van analyse van schriftelijke bronnen, te weten:

- een registratieformulier dat ingevuld wordt door de Eigen Kracht-coördinator;
- een tevredenheidsenquête voor aanmelders;
- een tevredenheidsenquête voor deelnemers uit familie en netwerk;
- het schriftelijk vastgelegde plan van de familie en netwerk dat het resultaat is van de Eigen Kracht-conferentie.

Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen met betrekking tot het aanmeldgedrag zijn:

- Welke personen of organisaties melden aan bij Eigen Kracht?
- Wat is de reden van de aanmelding? Over welke vraag dient een plan gemaakt te worden?
- Wat is de achterliggende problematiek van de verwezen personen?
- Was er eerder hulpverlening betrokken? Zo ja, hoe lang?
- Om hoeveel personen gaat het? Van welke leeftijd, geslacht, etniciteit? Waar verblijven deze personen?

De onderzoeksvragen met betrekking tot het resultaat van de inzet van Eigen Kracht zijn:

- Hoe vaak leidt een aanmelding naar Eigen Kracht tot een bijeenkomst van familie en netwerk (de Eigen Kracht-conferentie)?
- Als een aanmelding niet tot een Eigen Kracht-conferentie leidt, wat is daarvan dan de reden?
- Om welk soort zaken gaat het als het niet tot een Eigen Kracht-conferentie komt?
- Om welk soort zaken gaat het als het wel tot een Eigen Kracht-conferentie komt?
- Hoe vaak slagen familie en netwerk erin binnen een Eigen Kracht-conferentie een plan te maken?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de Eigen Kracht-conferentie zijn:

- Hoeveel mensen nemen deel aan een Eigen Kracht-conferentie?
- Wat is hun positie ten opzichte van de hoofdpersonen?
- Welke professionals nemen deel?

- Hoe vaak komt het voor dat potentiële deelnemers vanwege de veiligheid van de andere deelnemers worden uitgesloten van deelname door de Eigen Krachtcoördinator?
- Waar en wanneer worden Eigen Kracht-conferenties gehouden?
- In welke taal?
- Hoe lang duren Eigen Kracht-conferenties?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de plannen zijn:

- Welke hulp of steun vragen families van professionele organisaties?
- Over welk leefgebied gaat deze steun of hulp?
- Om welke organisaties gaat het?
- In hoeverre bevatten de plannen een evaluatiemoment?
- In hoeverre bevatten de plannen een 'noodplan' voor als dingen anders lopen dan verwacht?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van de aanmelder/verwijzer zijn:

- In hoeverre zijn aanmelders voldoende geïnformeerd over de Eigen Krachtconferentie en hun rol daarin?
- Hoe waardeert de aanmelder de Eigen Kracht-conferentie?
- Hoe waardeert de aanmelder het plan dat in de Eigen Kracht-conferentie wordt gemaakt?
- Hoe waardeert de aanmelder de samenwerking met Eigen Kracht?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van de leden van familie en sociaal netwerk zijn:

- In hoeverre zijn zij voldoende geïnformeerd? Door wie?
- In hoeverre hebben zij inbreng kunnen hebben tijdens de Eigen Krachtconferentie?
- Hoe waarden zij de Eigen Kracht-conferentie?
- In hoeverre voelden zij zich veilig tijdens de Eigen Kracht-conferentie?
- Hoe waarden zij het plan dat in de Eigen Kracht-conferentie werd gemaakt?
- Hoe waarden zij de contacten met de Eigen Kracht-coördinator?

Deel 2: de follow-up na 3 maanden

Het tweede deel van het onderzoek betreft de zaken waarbij het wel tot een Eigen Kracht-conferentie is gekomen. Na drie maanden wordt contact opgenomen met twee mensen die bij de Eigen Kracht-conferentie aanwezig waren.

Doel van dit gesprek is:

- na te gaan of het geweld gestopt is;
- wat de effecten van de Eigen Kracht-conferentie zijn;
- in hoeverre het plan is uitgevoerd.

Per zaak worden twee personen benaderd: twee personen uit familie en netwerk, bij voorkeur de hoofdpersonen (liefst iemand van de 'slachtofferkant' en iemand van de 'daderkant'). De hoofdpersonen worden benaderd voor een face to face interview.

Als de hoofdpersonen niet mee willen werken, wordt een vervanger gezocht uit hun kant van het netwerk.

Uit onderzoek naar de inzet van Eigen Kracht-conferenties in andere sectoren is bekend dat circa één op de drie zaken niet tot een familiebijeenkomst leiden. Als dit percentage ook opgaat voor de Eigen Kracht-conferenties in dit project, zullen er circa 17 van de 25 aanmeldingen tot een Eigen Kracht-conferentie leiden. Dat betekent dat er circa 34 interviews worden afgenomen.

3. Tijdsplan

Vorbereidingen voorjaar 2007

Dataverzameling Eigen Kracht-conferenties september 2007 - december 2008

Dataverzameling Follow-up na 3 maanden december 2008 - maart 2009

Analyse Eigen Kracht-conferenties februari - maart 2009

Analyse Follow-up na 3 maanden april 2009

Rapportage voorjaar 2009

WESP jeugdzorg, februari 2007